

Economische en sociale veiligheid

- Om de criminaliteit maximaal te ontwrichten, moeten we ervoor zorgen dat misdaad NIET loont.
- De Federale Gerechtelijke Politie nam een totaalbedrag van 340 372 125 euro in beslag.
- Ondanks de uitzonderlijke COVID-19-situatie werd de aanpak van sportfraude actief verder uitgebouwd.

Gemengde onderzoeksteams tegen sociale fraude

De Federale Politie bindt samen met vijf sociale inspectiediensten de strijd aan met de georganiseerde bendes achter sociale dumping, zwartwerk, schijnzelfstandigen en georganiseerde faillissementen.

Deze gemengde onderzoeksteams, MOTEM, pakken in alle gerechtelijke arrondissementen de sociale fraude op een uniforme manier aan. Bij de opstart van elk dossier wordt een onderzoeksplan opgesteld, in samenspraak met de bevoegde inspectiediensten.

Het doel van dit initiatief is niet om alleenstaande gevallen van sociale fraude aan te pakken, maar om de georganiseerde sociale fraude te raken, met als pijnpunt het recupereren van de illegaal verworven vermogens.

Success Story

MOTEM: meer dan één succesverhaal

De resultaten, sinds de opstart van de gemengde onderzoeksteams (MOTEM) in november 2019, bleven niet lang uit. Ondanks de uitbraak van de coronapandemie die ongetwijfeld een sterke invloed heeft gehad op de fenomeen van de georganiseerde sociale fraude, werden 78 dossiers opgestart door de gedeconcentreerde directies van de Federale Gerechtelijke Politie, goed voor gemiddeld 40 000 uren aan capaciteit.

Hoewel de economische bedrijvigheid in 2020 sterk is teruggedrongen en de internationale verplaatsingen aan banden werden gelegd, vertegenwoordigt het fenomeen van de sociale dumping, voornamelijk in de transport- en bouwsector, nog ongeveer de helft van de opgestarte dossiers.

De samenwerking met de inspectiediensten op basis van punctuele steun of in een gemengd onderzoeksteam is een succes. In bijna de helft van de dossiers wordt samengewerkt met één of meerdere inspectiediensten, in de meeste gevallen met diensten van de sociale inspectiediensten (Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, Federale Overheidsdienst WASO enz.).

Bovendien werden in een kwart van de dossiers, naast de regularisaties door de inspectiediensten, puike resultaten geboekt op het vlak van buitgerichte recherche.

Deze manier van samenwerking werpt zijn vruchten af. Naar de toekomst toe opent dit het perspectief om de strijd tegen de georganiseerde sociale fraude nog professioneler en meer multidisciplinair aan te pakken.

Sportfraude meer in het vizier

Zelfs in een coronapandemie werd op het vlak van sportfraudebestrijding heel wat verwezenlijkt, zowel structureel binnen de Federale politie, als extern door deelname aan (inter)nationale netwerken, organismen, projecten en fora.

Oprichting van het Sports Fraud Team

In 2020 werd een nieuw, vierkoppig team opgericht binnen de Directie voor de bestrijding van zware en georganiseerde criminaliteit (DJSOC): het Sports Fraud Team. Dit team voert onderzoeken naar matchfixing, sociale en financiële fraude in de sportwereld enz. Voor bredere onderzoeken kan een beroep worden gedaan op andere teams van DJSOC en van de Federale Gerechtelijke Politie.

Invoering van DRUPAL-meldingsformulier

In samenwerking met de Directie van de positionele informatie & de ICT-middelen (DRI) werd het [meldingsformulier voor sportfraude](#) vernieuwd en GDPR-conform gemaakt. Er werd ook al rekening gehouden met de nieuwe Europese Richtlijn (2019/1937) inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden (de 'klokkenluidersrichtlijn' of whistleblowing) door anonieme meldingen door burgers mogelijk te maken, hoewel deze richtlijn nog niet is omgezet in Belgische wetgeving. Het meldingsformulier is beschikbaar in de drie landstalen en het Engels, dit laatste om tegemoet te komen aan het internationale karakter van sportfraude.

Educatieve en preventieve werking met sportfederaties en academies

Het Sports Fraud Team zet ook in op educatie en preventie, onder meer door deelname aan universitair onderzoek (met Ugent en KUL) en aan internationale projecten zoals de workshops van de Groep van Kopenhagen in het kader van het verdrag van Macolin (Raad van Europa). Om kennis en expertise op te doen en te delen, neemt de Federale Politie via het Sports Fraud Team ook deel aan de jaarlijkse conferentie van Panathlon en de webinars van het United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) over sportfraude.

Opstart en opvolging van gerechtelijke zaken

Het meest opmerkelijke dossier in 2020 was de zaak ORYAN. Dit onderzoek naar matchfixing in de tenniswereld werd opgestart door de Directie voor de bestrijding van zware en georganiseerde criminaliteit (DJSOC) en voortgezet door de Federale Gerechtelijke Politie (FGP) Oost-Vlaanderen in samenwerking met Europol. In dit onderzoek werd duidelijk dat het initiatief tot wedstrijdvervalsing voornamelijk door de tennisspelers zelf genomen werd; zij boden hun tenniswedstrijd aan het criminele gokkersnetwerk aan, dat vervolgens bekeek of de tenniswedstrijd interessant genoeg was om op te gokken. Wereldwijd konden 182 tennisspelers, het merendeel Amerikaanse en Zuid-Amerikaanse spelers, en meer dan 9 miljoen dollar aan omkoopgeld aan dit criminele Armeense gokkersnetwerk gelinkt worden. Er werden bewijzen en/of aanwijzingen gevonden van 376 gemanipuleerde tenniswedstrijden. De zaak is nog niet voorgekomen.

Voorts zijn er, bovenop het dossier 'Propere handen', diverse onderzoeken rond voetbalmakelaars opgestart die nog lopende zijn.

Engagementen bij Europol en Interpol

Sportfraude is een internationaal fenomeen, met internationale betrokkenen en internationale evenementen. Dit vergt dus een internationale aanpak. Er werd werk gemaakt van de bekrachtiging van de deelname van België aan anti-corruptieprogramma's bij Europol en bij Interpol. Dit heeft al geleid tot een vruchtbare uitwisseling van informatie en contacten.